

Szakmai beszámoló a XXVII. Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási versenyről

2023/2024. tanév

A Magyar Tudományos Akadémia I. Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya 2024. június 21-én adta ki az [anyanyelvi nevelés](#) jelentőségéről szóló állásfoglalását. Ebben kiemeli, hogy az anyanyelvi-nyelvi nevelés egyik legfontosabb feladata „a nyelvvel hatékonyan bánó, a 21. századi digitális társadalom nyelvi és kommunikációs kihívásait kezelni tudó, sokoldalú írás- és olvasási készséggel, megfelelő szövegalkotási, szövegértési, kommunikatív jártassággal rendelkező beszélők nevelése”.

A nyelv rendszerének ismerete és szabályszerűségeinek tudatos használata egyik pillére a biztos szövegértésnek és szövegalkotásnak, illetve magasabb szinten az elvont gondolkodásnak. A Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny a nyelvi kompetenciákat összetett feladatrendszeren keresztül méri. A részt vevő 5–8. évfolyamos diákok olyan feladatokkal találkoznak, amelyek egyszerre igénylik a szöveg értelmezését és a helyesírás szabályainak elméleti és gyakorlati ismeretét.

A versenyt a 2023/24. tanévben 27. alkalommal hirdették meg a szervezők. A nevezési adatok azt mutatják, hogy a rendezvény iránti figyelem töretlen, annak ellenére, hogy az utolsó négy évben a digitális átállás, illetve a koronavírus-járvány és más szervezeti átalakulások miatt jelentős változások történtek a szervezési folyamatban és a megvalósításban. A több tényezőt magába foglaló változási folyamat ellenére azonban az elmúlt négy év vetületében is évről évre növekszik a részt vevő intézmények és tanulók száma azzal együtt, hogy a rendelkezésre álló szerverkapacitás miatt évfolyamonként minden iskolából maximum 10-10 tanuló nevezhető be a digitális platformon, központi irányítással rendezett első versenyfordulóba.

A 2023/24. tanévben a helyi válogatókat követően 1273 magyarországi és határon túli (felvidéki, kárpátaljai, vajdasági) intézményből 23 974 fő regisztrációja történt meg a verseny jelentkezési felületén. Ezt a számot gyarapította további 145 iskola Erdélyből, ahol az iskolai fordulón 4102 tanuló vett részt. Az első forduló eredményei a versenyzők nagyobb számából következően nagyobb skálán mozogtak. A NAT követelményeihez igazodó 100 pontos feladatsort az 5. évfolyam 73,92, a 6. évfolyam 64,19, a 7. évfolyam 68,63, a 8. évfolyam 66,42 átlagpontszámmal teljesítette. A területi elhelyezkedés (vármegyék, főváros, határon túli régiók) alapján második fordulóba továbbjutók átlagpontszáma az 5. évfolyam esetében 87,42, a 6. évfolyam esetében 81,25, a 7. évfolyam esetében 85,0, a 8. évfolyam esetében 80,90 pont volt.

A második fordulóban az erdélyi versenyzőkön (695 fő) túl 1005 magyarországi és határon túli intézményből 5105 tanuló vett részt. A 100 pontos feladatsort az 5. évfolyam 84,19, a 6. évfolyam 74,02, a 7. évfolyam 76,05, a 8. évfolyam 77,13 átlagpontszámmal teljesítette. A Kárpát-medencei döntőbe bejutott versenyzők átlagpontszáma az 5. évfolyam esetében 97,24, a 6. évfolyam esetében 93,47, a 7. évfolyam esetében 93,82, a 8. évfolyam esetében 93,41 pont volt.

A 2024. május 25-én 137 tanuló (köztük 35 fő határon túli diák) részvételével lezajlott döntőben a 100 pontos feladatsort az 5. évfolyam 81,32, a 6. évfolyam 83,96, a 7. évfolyam 82,02, a 8. évfolyam 81,79 átlagpontszámmal teljesítette. A legjobbak (1–10. helyezett) átlagpontszáma a következő volt: 5. évfolyam 94,9%, 6. évfolyam 95,15, a 7. évfolyamé 94,51, 8. évfolyam 92,15. Az évfolyamok győztesei 98,40 és 99,00 pont között teljesítettek. (Lásd: [Eredmények.](#)) A döntőben figyelmet érdemlően szép teljesítményt nyújtottak a határon túli diákok. A 35 határon túli versenyző közül 7 tanuló végzett az első tíz között.

A több éven át kiemelkedő eredményt elérő tanulók és a tehetséggondozásban kimagasló teljesítményt nyújtó felkészítő pedagógusok munkáját e tanévben is kiemelt díjakkal ismerték el a szervezők. Simonyi-érem kitüntetésben öt 8. évfolyamos tanuló, valamint tehetséggondozó munkája elismeréseként egy tanár kolléga részesült. A Simonyi-serleg öt (köztük három határon túli) iskolába jutott el. Arany oklevelet kilenc (köztük három határon túli) felkészítő pedagógus kapott. (Lásd: [Kitüntettek.](#)) A díjátadó emlékezetes pillanatai közé tartozott az Észk Köztársaság Nagykövetségének ajándéka, amelyet a magyarországi észk testvérvárosok – Szolnok, Szombathely és Veszprém – színeiben versenyző diákok és felkészítőik kaptak.

E tanévben is megszerveztük a versenyfolyamatot kísérő online továbbképzést, amelyen több száz pedagógus vett részt. Hagyományá vált az eseményt megnyitó Simonyi-induló, amelyen a versenyévről szóló tájékoztatáson túl szakmai előadások hangzottak el a verseny háttérben zajló tudományos munkáról. Az évfolyamok feladatsorainak tartalomfejlesztői a XXVI. verseny eredményeiből kiindulva mutattak be anyanyelv-pedagógiai szemléletű elemzéseket. Az előadások egyúttal ízelítőt adtak abból az online elérhető tanulmánykötetből is, amely [Helyesírás és tehetséggondozás a digitális térben – XXVI. Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny](#) címmel jelent meg a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Karának kiadásában.

A továbbképzés keretében elhangzó előadások célja a felkészítő pedagógusok nyelvészeti és módszertani tudatosságának és versenyfelkészítő, tehetségszerző munkájuk hatékonyságának növelése, naprakész szakmai tájékozódásuk támogatása, egyben a Simonyi-verseny elkötelezett, a határon túlra is átnyúló közösségének erősítése. Az előadások felvétele és mellékletei elérhetők a verseny honlapján (simonyi.kre.hu) a [Továbbképzés](#) menüpontban.

A döntő szakmai konferenciájának előadásai hasonló szándékról adtak tanúbizonyságot. A programban kiemelt helyet kapott a versenyhez kapcsolódó kutatás tematikus bemutatása,

amelynek alapját a folyamatosan épülő és gyarapodó Simonyi-korpusz képezi. A szervezők részéről hangsúlyos törekvés, hogy a verseny szellemiségének megfelelően a konferencia résztvevői találkozzanak határon túli előadóval is, aki ez alkalommal Vajdaságot képviselte.

A verseny egész folyamata és az elért eredmények arról tanúskodnak, hogy motivált és felkészült diákok kapcsolódtak be mindegyik versenyfordulóba, és igyekeztek tudásuk legjavát nyújtani azon szellemiség jegyében és azzal a szakmai megalapozottsággal, amelyhez felkészítő tanáraik révén jutottak. Ez pedig azt igazolja, hogy a Simonyi-versenynek változatlanul meghatározó szerepe van a határon túlra is átnyúló közösség építésében, a tehetséggondozásban, a szakmai és az emberi kapcsolatok formálásában.

**A rendezvény megvalósításában közvetlen segítséget nyújtó
Nemzeti Tehetség Program pályázati források:**

NTP-TMV-M-23-B-0031 és az NTP-TMV-23-0042 azonosítószámú pályázatok.

Támogató szervezet: Kulturális és Innovációs Minisztérium.

Melléklet: A 2023/24. tanév során elvégzett szervezési feladatok

1. Véglegesítettük a digitális helyesírási verseny kiírását és szabályzatát. Megújítottuk az [adatvédelmi](#) szabályozást és annak rendszerét.
2. Folyamatosan frissítettük a [verseny](#) honlapját és [Facebook](#)-oldalát.
3. Aktualizáltuk és bővítettük a regisztrációs felületet. Konfiguráltuk a versenyfelületet.
4. Intézményi címre küldött ímélben tájékoztattunk több mint 4200 magyarországi iskolát és tagiskolát a versenyről. A verseny Kárpát-medencei érintettsége miatt a tájékoztatás a szervezőpartnerek segítségével jutott el a határon túli intézményekbe.
5. Az iskolai fordulóra jelentkező intézmények és az iskolai versenyszervezők adatait adatbázisban összegeztük, kialakítva a teljes versenyfolyamat alatt a személyes kapcsolattartás lehetőségét.
6. A jelentkezett versenyzők létszáma alapján meghatároztuk a digitális versenyzést online biztosító szerverek kapacitásigényét és a verseny feladatsorainak logikai rendjét.
7. Gyakorlási lehetőséget biztosítottunk a versenyzőknek.
8. Összeállítottuk, lektoráltattuk és digitalizáltuk az egyes fordulók tartalékfeladatsorokkal bővített anyagát és javító rendszerét.
9. Felkészítettük a rendszert a feladatsorok nyomtatható változatának generálására.
10. A fordulókát követően a résztvevők számára betekintési lehetőséget biztosítottunk a megoldásokba. Megválaszoltuk a javítással kapcsolatban felvetődő kérdéseket.
11. Feldolgoztuk az egyes fordulókról továbbjutók adatait. Minden intézményt és kapcsolattartó szervezőt értesítettünk az eredményekről. Az érintetteknek kiküldtük a meghívókat a Kárpát-medencei döntőre.
12. Az online is közvetített Kárpát-medencei döntőn biztosítottuk a számítógépeket a versenyhez, szakmai konferenciát szerveztünk a felkészítő tanároknak, az egyetemi hallgatók bevonásával pedig játékos foglalkozásokat a versenyzőknek. Minden résztvevő számára készült emléklap, a helyezettek számára külön oklevél. A résztvevők ajándékként könyvutalványt és könyvet kaptak. A döntő eseményeiről kisfilmet készítettünk.
13. A résztvevőknek étkezést, a határon túli versenyzők és tanáraik számára szállást és étkezést, valamint lehetőségként kulturális programon való részvételt biztosítottunk.
14. A versenyfolyamat során Simonyi-továbbképzés címen online szakmai előadásokat szerveztünk a felkészítő tanároknak a közösségi és szakmai kapcsolatok erősítésének szándékával.
15. Minőségbiztosítási célkitűzéseink alapján elemeztük a versenyfolyamatot, leszűrtük a tapasztalatokat, megfogalmaztuk a tanulságokat.